

Barcelona, capital del paisatgisme europeu

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

27/03/2006

Els dies 23, 24 i 25 de març, la capital de Catalunya s'ha convertit en punt de trobada dels professionals més prestigiosos vinculats a l'arquitectura del paisatge d'Europa. Ha estat a través de la [IV de la Biennal Europea de Paisatge](http://www.coac.net/home/frames/fhomelandscape.htm) (<http://www.coac.net/home/frames/fhomelandscape.htm>), que inclou el prestigiós Premi Europeu de Paisatge Rosa Barba. Aquesta cita ha reunit a centenars de participants, amb la presència de destacades figures del món acadèmic. L'objectiu era establir un espai de debat sobre la intervenció en el paisatge, des d'un enfocament pluridisciplinar, tant des de l'arquitectura del paisatge estrictament com des d'altres camps que hi estan relacionats, com l'art o les ciències ambientals. L'edició del 2006 ha renovat l'esperit iniciat l'any 1998 gràcies a l'increment i la millora dels continguts i a l'ampliació i l'enfortiment de la base de suport. Des de l'edició d'enguany, la Biennal compta amb un Consell format per les administracions catalanes, que d'aquesta manera refermen el seu compromís i la voluntat de consolidar la posició de lideratge del nostre país en paisatgisme i planejament territorial. El nou Consell de la Biennal està integrat pel [Departament de Política Territorial i Obres Públiques](http://www.gencat.cat/ptop/) (<http://www.gencat.cat/ptop/>), la [Diputació de Barcelona](http://www.diba.cat) (<http://www.diba.cat>), la [Mancomunitat de Municipis](http://www.mancomunitat.org) (<http://www.mancomunitat.org>), l'[Ajuntament de Barcelona](http://www.barcelona.cat/ca/) (<http://www.barcelona.cat/ca/>), amb la col·laboració de la Fundació Caja de Arquitectos i Fira de Barcelona. La Biennal Europea de Paisatge i el Premi Europeu de Paisatge Rosa Barba estan organitzats pel [Col·legi d'Arquitectes de Catalunya \(COAC\)](http://www.coac.net) (<http://www.coac.net>), la seva Demarcació de Barcelona, el [Màster d'Arquitectura del Paisatge del Departament d'Urbanística i Ordenació del Territori \(DUOT\) de la Universitat Politècnica de Catalunya \(UPC\)](http://www.upc.edu/aaupc/) (<http://www.upc.edu/aaupc/>), i l'Associació d'Amics de la UPC. **Un cap de setmana intens** Després de la primera jornada, dedicada a conèixer els seleccionats del Premi Rosa Barba, la segona jornada -divendres 24- es va desenvolupar a la sala d'actes del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya -COAC- i va tenir com a motiu central el debat que a més es va produir de forma intensa en algun moment. La paisatgista Catherine Mosbach, l'altra guanyadora *ex aequo* de la darrera edició del Premi Europeu de Paisatge Rosa Barba va ser l'encarregada de coordinar-la. A través de diverses presentacions, conferències i el propi debat es va fer una aproximació teòrica al paisatgisme que va abarcar tota la complexitat d'aquesta disciplina professional. El punt de partida era emmarcar el paisatgisme en l'esquema de la producció i el producte resultant. 'Què predomina el vessant creatiu o les demandes d'un mercat que imposa la seva lògica? Les aportacions van ser molt diverses i estimulants. Valéry Didelon, arquitecte i crític, va dir que 'la societat ha passat d'una lògica productivista a una lògica consumista on el que es ven no és tant l'objecte material fabricat sinó la marca'. Es el que es coneix com a branding. Segons ell, l'arquitectura ja ha entrat de ple dins aquests paràmetres on s'ha abandonat l'estandardització i es tendeix a multiplicar l'oferta d'estils segons els gustos del consumidor. Això fa que la nostra època no tingui un estil arquitectònic precís. 'Els mateixos arquitectes-estrella són marques', va dir Didelon, que a acabar la seva intervenció demanant-se si el paisatgisme havia arribat a l'extrem de fer de les seves obres objectes amb valor de canvi en el mercat. La resta d'intervencions no van respondre directament a aquesta reflexió tan punyent però d'alguna manera van donar a entendre quin era l'estat de la qüestió. Així, Jérôme Bouterin, paisatgista i pintor, va defensar el pes del punt de vista artístic en l'exercici de la professió. Claude Figureau, botànic, va fer una intervenció singular -amb una acollida excel·lent- on va mostrar la importància ecològica i també estètica de les plaques de bacteris que s'adhereixen a la vegetació i als elements arquitectònics que va defensar front a l'obsessió contemporània per la netedat.

Tot seguit, Stig Andersson, arquitecte paisatgista danès, va defensar una un cert grau d'imperfecció volguda en el disseny com, per exemple, deixant espais irregulars en vials públics perquè s'hi formin tolls d'aigua. Va fer així una defensa de la natura per millorar la qualitat d'una vida on l'atzar hi tingui també el seu paper. L'australià Julian Raxworthy va subratllar la necessitat de valorar el pas del temps front a la velocitat que sembla avui una exigència generalitzada i va reclamar un disseny 'que acompanyés els processos naturals amb el seu propi ritme'. Juurlink en Geluk, paisatgista holandès va mostrar la seva solució a un problema clau a molts indrets d'Europa entre ells el nostre país. Els Països Baixos amb més de 15 milions d'habitants i un territori molt reduït són el paradigma de l'ocupació del territori per sistemes urbans fins al punt que la natura queda fragmentada com a illes enmig de la ciutat extensa. En aquest context, Juurlink en Geluk va mostrar projectes de parcs empresarials on es tenia molt en compte l'escassetat de l'espai i alhora s'intentava crear un marc de bellesa singular. Aquest paisatgista va haver de defensar-se en el debat d'algunes acusacions sobre el seu excessiu pragmatisme i una suposada submissió acrítica als clients, que ell va refusar. La jornada de divendres va deixar patent que el paisatge ja no és només una especialitat sinó cada cop més una cruïlla d'autèntica complexitat on el model econòmic social, cultural i els reptes de la sostenibilitat es troben. La jornada de tancament, dissabte dia 25 de març va tenir lloc a la sala d'actes del COAC i va permetre copsar la importància del projecte de recuperació d'una extensa àrea minera d'extracció a cel obert de lignit a Alemanya, prop de la frontera amb Polònia - Fürts-Puckler Land- considerat d'interès per haver desenvolupat intervencions rellevants en relació al seu paisatge. La gestió, la recuperació i el consum contemporani de paisatge van ser temes de debat a la taula rodona posterior, que va comptar amb la participació d'alguns dels ponents de totes les jornades i altres professionals.

IV Premi Rosa Barba El projecte Parc de Pedra Tosca a les Preses, realitzat per RCR. Rafael Aranda, Carme Pigem i Ramon Vilalta a Girona i la Llacuna de Harnes (França), de Paysages; David Verport, han estat guardonats ex aequo amb el quart Premi de Paisatge Rosa Barba, que va es lliurar divendres 24 en un acte celebrat al Museu Marítim de Barcelona. El primer dels projectes se situa al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, prop d'Olot, en un mar de roques, producte de la colada basàltica del volcà Croscat i de la intervenció humana en la seva lluita per aconseguir terra de conreu. El projecte tracta de potenciar la singularitat d'aquest paisatge i d'activar el factor sorpresa en el seu descobriment. Una estreta línia a ratlles, en acer, permet recórrer l'espai. La forma trencada de les línies d'acer es contraposa a les voluminoses i arrodonides masses rocoses. El projecte per a la Llacuna de Harnes es va iniciar amb un extens estudi territorial sobre els erms industrials i miners situats al voltant del canal de Lens. Sobre 17,5 hectàrees, 5,5 de les quals de basses, l'aigua de la planta depuradora veïna segueix un recorregut entre plantes aquàtiques i terrenys sorrencs plantats de salzes per alimentar una futura bassa destinada al bany d'1,5 hectàrees. Aquest projecte combina diversos objectius, a part de la depuració d'aigües com són: la recuperació d'un medi natural humit i el foment de la biodiversitat local sobre un antic terreny industrial; la creació d'un jardí aquàtic d'escala regional; el reforç de la trama verda de la conca minera mitjançant una ordenació ecològica al llarg del canal de Lens. El Premi Rosa Barba distingeix els millors projectes de paisatge realitzats a Europa en els darrers quatre anys (2001-2005) i en aquesta quarta edició s'han rebut 454 projectes de la pràctica totalitat d'Europa i alguns d'altres continents del món que es presenten a la convocatòria impulsats pel prestigi del certamen europeu. El públic assistent ja va poder conèixer, de la mà dels mateixos autors, les 10 obres finalistes durant la primera jornada de la biennial, que va tenir lloc a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB) el mateix divendres. Aquestes van ser les obres finalistes presentades: El jurat internacional va estar presidit per Paolo Bürgi, guanyador *ex aequo* de la darrera edició del premi. Els integrants d'aquest jurat eren: Teresa Andresen (paisatgista), Joan Roig (arquitecte), Sara Bartumeus (arquitecta), Ramon Pico (arquitecte), Harry Harsema (paisatgista) i Marc Claramunt (paisatgista i editor).

Adjunt

Mida

Fotos: A.P.

65.27

(<https://www.sostenible.cat/sites/sostenible.cat/files/public/migraciudades/img/fotobienalpaisatge2006p.jpg>) KB

> Projecte: Parc Landschaft a Munic Autors: Latitude Nord; Gilles Vexlard + Laurence Vacherot País: Alemanya > Projecte: Nou cementiri d' Ooster Autors: Karres en Brands; Sylvia Karres + Bart Brands País: Holanda > Projecte: Ampliació del cementiri de Weiach Autors: Kuhn Truninger Landschaftsarchitekten GmbH; Kuhn Truninger País: Alemanya > Projecte: Terrenys per a l'escola primària d'Ob Rinzi Autors: AKKA; Anna Kukan País: Eslovènia > Projecte: Plaça Katharina Sulzer a Sulzer Areal Autors: Vetsch Nipkow Partner AG (Landscape Architecture Practice) País: Suïssa > Projecte: Projecte d'urbanització del passeig Garcia Fària, entre els carrers Bilbao i Josep Pla, Barcelona Autors: Pere Joan Ravetllat i Mira - Carme Ribas Seix, arquitectes País: Catalunya > Projecte: Parc Scharnhauser Autors: Janson + Wolfrum, Architektur+Stadtplanung; Sophie Wolfrum, Alban Janson País: Alemanya > Projecte: Espai / descobriment de tres forns industrials romans, Vilassar de Dalt Autors: Toni Gironès Saderra País: Catalunya > Projecte: Llacuna de Harnes Autors: Paysages; David Verport País: França > Projecte: Parc de Pedra Tosca a les Preses, Girona Autors: RCR - Rafael Aranda. Carme Pigem. Ramon Vilalta País: Catalunya

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/noticia/barcelona-capital-del-paisatge-europeu-0>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/noticia/barcelona-capital-del-paisatge-europeu-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))